

Uten engasjementet og intensiteten til Calle Almedal og støtten fra hans ektemann Roy Carlegård kan det godt tenkes at kampen mot hivepidemien i Norge hadde sett annerledes ut. Da de første bekymrete meldingene kom fra USA tidlig på åttitallet om en merkelig sykdom som rammet homoseksuelle menn, var de sammen med venner klare for å brette opp ermene. Her måtte det jobbes.

Fra fortvilelse til kamplyst

Kreften har tatt et godt tak på kroppen og den en gang så røslige Calle Almedal har gått ned til 52 kilo. Men han har verken tapt slagkraften eller humøret. «I'm still a bitch!» proklamerer han og ser ut som om han mener det, til tross for at smilet alltid ligger på lur: – Min gode venn Ralph sier at jeg er den søtteste bitchen han vet om! sier Calle med et stor smil – og Roy er enig.

Vi møtes på et sykehus i Genève hvor Almedal er lagt inn for sjekk og kontroll etter å ha følt seg dårlig noen dager. Vi har grudd oss litt, fotografen og jeg, for Almedal har forespeilt oss at han ikke ser bra ut. Det oppleves som en liten lettelse å tross alt møte en stadig slagkraftig Calle.

Alvoret i sykdomsbildet understrekes av at vi må vente i besøksrommet på sykehuset før vi setter oss. Det er mange ledige plasser, men Calle har blitt så tynn at han ikke lenger orker å sitte på harde trestoler. Han trenger puter for å oppnå den nødvendige komforten.

Kjæresten og ektemannen Roy Carlegård er aldri langt unna. Det er rørende og ikke minst oppbyggende å få være vitne til omsorgen de to har for hverandre etter mer enn 40 års samliv. Samtidig aner vi at situasjonen

oppleves som tøffere, vanskeligere og mer slitsom for Roy enn for Calle. Det er sannsynligvis slik det blir etter så mange år. Calle formidler en slags stoisk aksept av situasjonen og minner oss og seg selv på at han har hatt et rikt og spennende liv. Roy ser ut til å slites mellom resignasjon og opprør mot det livet har hatt i bakhånden for dem.

Med oss snakker de norsk. Når de snakker med hverandre, derimot, går praten på svensk. Ganske naturlig siden de begge er født og oppvokst i Sverige. De flyttet til Oslo på 1970-tallet. Til tross for et langt samliv, giftet de seg ikke før i 2015.

Begge er katolikker, Calle har sågar vært munk, og de traff hverandre første gang under en midnattsmesse på julaften i Stockholm. Calle har sin sykepleierutdanning fra Oslo, Roy har sin fra Stockholm og begge har jobbet med hiv og forebygging siden epidemien slo innover Norge tidlig på 1980-tallet. Kanskje er det å spekulere å si at uten deres innsats hadde epidemien blant menn som har sex med menn forløpt langt verre i Norge, men påstanden er etter all sannsynlighet riktig, og Roy gir uttrykk for mye av den samme tankegangen når han sier at uten homoene,

■ Calle Almedal
Født i 1945
Bosatt i Frankrike
Pensjonist, tidl. sykepleier

■ Roy Carlegård
Født i 1947
Bosatt i Frankrike
Pensjonist, tidl. sykepleier

uten oss, hadde det tatt lengre tid før noe ble gjort. Helsemyndighetene ville ha jobbet mer konvensjonelt og ville ikke ha hatt den nødvendige tilliten i de mest utsatte miljøene slik vi hadde.

– Dette var noe som angikk oss, hadde betydning for våre liv. Vi jobbet ut fra et prinsipp om å vise «våre folk» solidaritet, slår Roy fast.

– Engasjementet begynte med at jeg besøkte min venn Gösta, som var kunstner i New York, forteller Calle. Der var den norske legen Georg Petersen i ferd med å avslutte sine legestudier innenfor folkehelse og begge var vitne til at folk så både syke og dødssyke ut. Ja, folk døde rundt dem, mennesker som slett ikke skulle dø i så ung alder.

– Jeg hadde hørt om GRID, forklarer Calle – altså «Gay Related Immune Deficiency». Hjemme hadde pressen begynt å skrive om homopesten, fortsetter han. Dette var på et tidspunkt da man ennå ikke kjente til viruset som forårsaket sykdommen eller var helt sikre på hvordan det smittet. – Georg Petersen mente at dette helt sikkert også kom til å ramme homofile miljøer i Norge, og at man burde ta initiativ for å advare dem.

Både Roy, Calle og Georg hadde alle tre vært virksomme i Rådgivingstjenesten for homofile ved Oslo helsesråd, som den gangen lå under Oslo kommune. Sammen med Per Kristian Svendsen, som også er utdannet sykepleier, og Anne Dorthe Theilersgaard dannet de tre kjernetroppene i det som senere utviklet seg til å bli Helseutvalget for homofile.

– Vi var monomant opptatt av aids på den tiden, fortsetter han, kanskje særlig jeg. Jeg snakket med Georg på telefonen minst fire ganger daglig om disse spørsmålene. Jeg kan ikke ha vært særlig lett å leve med.

Vi sitter i besøksrommet på sykehuset i Genève med hver vår kopp sjokolade og ektefelle Roy nikker megetsigende og smiler bekræftende. Nei, enkelt var det ikke. Og til tross for sine beskjedne 52 kilo, liker Calle fortsatt å ta stor plass.

I 1983 tok kjernetroppene initiativ til et informasjonsmøte om hiv/aids på restaurant Metropol, som var homoenes sentrale møtested på den tiden. Georg var alltid veldig nervøs før han skulle snakke offentlig. Han løste problemet med å fortelle Calle at han selv skulle ta seg av den medi-

[1] Calle og Roy kjøpte for noen år siden et hus i den idylliske landsbyen Michaille-en-Chatillon i Frankrike, og der har de bodd sammen siden Roy gikk av med pensjon for sju år siden. [2] De har vært kjærester siden de flyttet sammen til Oslo tidlig på syttitallet. [3] Kreften har tatt et godt tak i kroppen og den en gang så røslige Calle Almedal har gått ned til 52 kilo. Men han har verken tapt slagkraften eller humøret. «I'm still a bitch!» proklamerer Calle Almedal. [4] En fyldig vinkjeller hører med når man har bosatt seg i Frankrike.

sinske biten, så kunne Calle ta seg av det forebyggende. – Vi visste jo ikke nok om forebygging på den tiden, sier han og rister litt på hodet

Calle på sin side forteller at han tok utgangspunkt i det positive ved seksualiteten og sexlivet. Han brukte seg selv som eksempel og fortalte hva man trodde man kunne og ikke kunne gjøre. – Jeg tror jeg nevnte kondom, sier han i dag. – Jeg snakket om at mange partnere sannsynligvis økte smitterisikoen. Tilhørerne satt tause. Redde og kanskje litt forvirret. – Det var lite man kunne si for ikke å skremme, lite man kunne si for å trøste, slår han fast.

Møtet var godt besøkt og Calle hadde en følelse av at folk forsto alvor i situasjonen, de forsto at dette angikk de mest intime delene av deres liv og at de var nødt til å ta kravet om beskyttelse på alvor. I hvert fall nesten alle. – En lege som var til stede sa arrogant nok at ikke faen om en skarve sykepleier skulle fortelle ham hvordan han skulle ha sex, minnes Calle.

Kontaktene til helsevesenet og til Oslo kommune samt velvillighet fra Det norske Forbundet av 1948 – forløperen for dagens FRI – satte Calle i stand til å dra til Denver i

USA på et møte som The National Lesbian and Gay Health Association i USA arrangerte om GRID/AIDS. Det var en skjellsettende opplevelse å møte mennesker med aids for første gang. Å få en diagnose var å få en dødsdom. Den gangen fantes det verken behandling eller kur. – Etter et dumt spørsmål fra meg fikk jeg klar beskjed fra en illsint kvinnelig sosionom fra San Francisco: «Du har ikke forstått en dritt av dette. Vi har en epidemi som raser der ute»

– Og det hadde hun jo rett i, konstaterer Calle enkelt. Det å møte hivpositive, mennesker som levde med aids, gjorde ham sterkt følelsesmessig involvert. Han forteller at han satt i 17. etasje på hotellet hvor konferansen foregikk og grein, mens uværet utenfor matchet følelsene hans. Han grein for de syke, grein for det som kunne komme, grein for redselen og håpløsheten dette kunne utvikle seg til om man ikke gjorde en kolossal innsats. Den erkjennelsen og det engasjementet tok han med seg tilbake til Norge og det videre arbeidet.

På konferansen ble det også vedtatt en slags kombinasjon av menneskerettighetserklæring og politisk kampskrift for hivpositive. «The Denver

Principles» slo fast at hivpositive hadde rett til å velge sine egne politiske strategier, skulle lyttes til når tiltak om dem ble satt i verk, og at det å bli smittet ikke var et nederlag som skulle forbindes med skam eller diskriminering. – Disse prinsippene har fremdeles sin gyldighet den dag i dag, sier han med et litt resignert smil. Ellers er det ikke mange tegn til resinasjon å spore, til tross for kreften. – The Denver Principles ble retningsgivende for det arbeidet vi skulle komme til å gjøre også i Norge, fortsetter han.

Gjennom Denver-besøket og kontakten med andre homoorganisasjoner for eksempel Gay Men's Health Crisis i New York og alt vi kunne lære av deres erfaringer, ble fortvilelsen erstattet med kamplyst. Kunnskapen økte gjennom disse forbindelsene til det amerikanske homomiljøet. For i Norge fortsatte arbeidet med uforminsket og monoman styrke. Aktivistene i kjerntroppene hadde allerede kontor plass på St. Olavs plass i hovedstaden. Rådgivningstjenesten ble omgjort til et helsetilbud takket være velvillig og støttende holdninger på toppen av helsemyndighetene. – Vi tenkte på solidaritet og på folks helse, vi tenkte ikke homopolitikk, understreker Roy.

»Aids og homser, det tar jo Georg og Calle seg av.» ...

Tidligere helsedirektør
Torbjørn Mork

– Arbeidet vi gjorde ble senere tatt opp som en del av Oslo helseråds tilbud, supplerer Calle. Etter hvert hadde både aktivistene og myndighetene tilegnet seg mer kunnskap om smitteveier og forebyggende tiltak. Testen som avslørte en hivpositiv status ble tilgjengelig i 1985. Det var derfor viktig å få testet alle som hadde vært i risikosituasjoner. Klinikken ga dessuten aktivistene en kjærkommen anledning til å jobbe på heltid og med lønn for arbeidet.

Klinikken mot hiv/aids, som senere har utviklet seg til å bli det vi i dag kjenner som Olafiaklinikken, jobbet utradisjonelt og ukonvensjonelt for å få utsatte grupper til å teste seg. Homofile menn på det tidspunktet hadde kanskje ikke all verdens grunn til å stole på myndighetene, men gjennom åpenhet og samarbeid med myndighetene vokste det etter hvert frem en tillit som bidro til at folk våget å ta spranget. Både Roy og Calle trekker frem to sentrale personer når det gjelder å legge forholdene til rette for å oppnå denne utviklingen av tillit. – Stadsfysikus i Oslo, Fredrik Mellbye (1917–1999) og helsedirektør Torbjørn Mork (1928–1992) så alvor i situasjonen og bidro sterkt til å holde menneskerettighetsprinsippet på dagsordenen

[5] Etter over førti års samliv sto bryllupet i den svenske ambassaden i Paris i 2015. (Foto: privat) [6] Landsbyen Michaille-en-Chatillon ligger i Ain-provinsen nær grensen til Sveits, har rundt 2 500 innbyggere, en liten restaurant, et apotek og en liten kolonialhandel. Ellers er det rolig. [7] Området rundt landsbyen har høye fjell og dype daler.

også i denne saken og sørge for et åpnere, mer tillitsskapende klima, sier Roy. Han valgte en mer tilbaketrukket rolle i dette pionerarbeidet, hevder han: – Jeg tilhørte fot-folket, men var godt fornøyd med å kunne gjøre en innsats, slår han fast. Calle har en litt annen versjon: – Roy lot seg villig dra med i dragsuget, sier han og ler.

– Hele homomiljøet var nærmest å betrakte som vårt hjemmemiljø, forteller Roy, vi kjente nesten alle, mange av dem var nære venner av oss, enda flere ganske nære bekjente.

– Helsedirektør Mork sa at «Aids og homser, det tar jo Georg og Calle seg av.» Og det hadde han jo rett i, sier Calle beskjedent. – Den aller tyngste delen av dette arbeidet var å fortelle disse menneskene som sto oss nær eller som vi i det minste følte sterk solidaritet med, at de hadde testet positivt. Det var en tung og fortvilende tid, og vi så også flere eksempler på at folk tok livet av seg. Så skal det også nevnes at Helsedirektoratet i 1989 ga Calle Almedal Karl Evangs pris. Han fikk den sammen med Jan Vincents Johannesen. I juryens begrunnelse het det blant annet: «Sykepleier Calle Almedal får prisen for en vedva-

rende og stadig like aktuell og verdifull innsats i opplysningsarbeidet mot aids og lege Jan Vincents Johannessen for den sentrale rolle han har spilt i et omfattende opplysningsarbeid for å bekjempe kreftsykdommene.»

– Det viktigste vi gjorde i denne tiden var kanskje likevel at vi bygde opp et behandlingssystem basert på likeverd, inkludering, rettigheter og solidaritet, slår Roy fast. Han legger til at han mener mye av dette arbeidet var med på å forandre klimaet for homofile og lesbiske stilling i det norske samfunnet. De grunnleggende prinsippene om inkludering og likeverd var selvsagt viktige. De la premissene for arbeidet som ble gjennomført. Men kanskje like viktig var det faktum at sentrale myndighetspersoner fikk en opplevelse av at homofile og lesbiske var ressurssterke personer det gikk an å stole på og samarbeide med. Dette skjedde på mange nivåer i samfunnslivet og bidro til å forandre offentlighetens bilde av oss som gruppe. – Vi var i starten av en utvikling mot likestilling for lesbiske og homofile da hivpanikken slo innover Norge, sier Calle. Mange fryktet et tilbakeslag, men det motsatte skjedde, slår han fast.

– Kanskje hadde dette sammenheng med at vi helt fra starten av bekjempet en god del moralisme i helsevesenet med nye holdninger og nye metoder og positive holdninger til sex og seksualitet, undrer Roy.

Samtidig understreker Calle at han er svært nølende til å snakke om vår – homoenes – frigjøring: – Jeg er veldig skeptisk. Dette er bare et tynt lag med makeup. Vi skal være veldig forsiktig med å tro at dette er en varig endring. Se på antisemittismen. Den blomstrer igjen. Når nazistene marsjerer i gatene, kommer homoene og vår likestilling til å gå med i dragsuget!

Under mye av denne tiden fortsatte leiligheten Calle og Roy bodde i i Oslo å være en slags møteplass for hivaktivister og en utlekningsanstalt for nye ideer. Engasjementet fortsatte selv om monomien kanskje avtok. – Det var for eksempel rundt vårt spisebord at ideen om Pluss først ble klekket ut, hevder Roy. – Mange aktivister stakk innom oss, blant dem grunnleggeren av Pluss, Arne Husdal. Han klagde over at det ikke fantes noen interesseorganisasjon for hivpositive og mente at Norge trengte det. Da utfordret Calle ham og sa at han kunne jo bare starte

noe selv. Det gjorde han, og Husdal gikk videre til å bli en helt sentral person i arbeidet for å kjempe for hivpositive rettigheter og selvfølelse, og dermed også det hivforebyggende arbeidet i Norge.

Calle er imidlertid ikke snauere enn at han tar æren for å ha startet Landsforeningen mot AIDS. Denne kom på banen i 1987. Grunnideen var å mobilisere det organiserte Norge som en arena for å opplyse om og forebygge hiv samt å holde menneskerettighetsprinsippet i hevd. Ikke alle vil være enige i hans krav på å ha startet organisasjonen, men det hersker enighet om at mye av det bakenforliggende tankegodset handlet om å ta i bruk alle midler for folkelig helseopplysning. Disse ideene grep tilbake til arbeidet for å forebygge tuberkulose blant folk flest noen tiår før. Hiv skulle stanses med økt kunnskap blant folk flest. Til å gjøre dette kunne man ta i bruk det organiserte Norge, og alt fra idrettslag, avholdsforeninger, fagforeninger og kristne lag ble mobilisert. I 1996 mente Almedal at organisasjonen hadde utspilt sin rolle. – De gjorde ikke slik jeg sa, de oppnådde ikke det jeg ønsket, så da mente «the bitch» at LMA burde legges ned. >>>

På denne tiden var de begge på vei ut av arbeidet de hadde startet. Begge fortsatte på hvert sitt vis å jobbe med hiv og aids. Roy skaffet seg videreutdanning innenfor psykiatri og fortsatte å jobbe som sykepleier, men nå med stoffbrukere på rehabilitering ved Ulvin rehabiliteringssenter. Også dette fagfeltet hadde sett store endringer som følge av hivpidemien. Blant annet fikk fagfolk drevet igjennom en erkjennelse av at forbudslinjen ikke var veien å gå dersom man ville forebygge hivsmitte i stoffmiljøene. I stedet fikk vi en åpnere narkotikapolitikk basert på skadereuserende tiltak. Det handlet blant annet om at det var mulig å få byttet brukte sprøyter i rene. Meningen var at folk skulle slutte å dele sprøyter og på den måten redusere smitten. Sprøytebussen kunne oppsøkes på sentrale steder i Oslo, blant annet på Stortorget, knapt et steinkast fra Karl Johans gate.

Folkene som var til behandling på Ulvin var blant de første som fikk metadon eller legemiddelassistert rehabilitering. Poenget var til en viss grad hivforebyggende. Det handlet om å skape en såpass stor regelmessighet i stoffbrukernes liv slik at de kunne makte å underkaste seg et behandlingsregime. En av

oppgavene til Roy var å reise rundt til pasienter med metadon-doser. – Jeg forventet når som helst å bli ranet, forteller Roy med et smil. – Men det skjedde aldri.

– Det fungerte, minner han oss på, tiltakene reduserte omfanget av denne smitten til noen ganske få tilfeller per år.

For Calle sin del utviklet livet seg i retning av en internasjonal karriere. Selv om arbeidet ikke lenger utelukkende handlet om hiv og aids, utgjorde forebygging, bevisstgjøring og opplysning en sentral del av hans oppgaver. Han tilbrakte to år i Mosambiks hovedstad Maputo som representant for Det internasjonale Røde Kors. Det var ikke lett å komme fra arbeidet som aktivist og pioner til organisasjoner som var stivnet i rutiner, hierarki og konvensjoner. Her trengtes nye aktivister, ny pionerånd, men det var vanskelig. – Jeg var i konstant opposisjon, forteller han.

Arbeidslivet i Maputo var ikke en situasjon han trivdes med. Han jobbet med lokale organisasjoner i Mosambik, omtrent etter mønster av LMA, for å få dem til å ta ansvar og jobbe med hiv og aids blant sine medlemmer og sine nettverk. Han jobbet også med de internasjonale

organisasjonene for å få dem til å utdanne og bevisstgjøre sine egne. Calle syntes dette var slitsomt og vanskelig og Røde Kors var lite fleksibel og nytenkende. Det var mye frustrasjon. – Men jeg tror jeg oppnådde å så et frø, sier han, og så begynte vi å se konkrete og positive resultater av arbeidet vårt ti år senere.

To år i Røde Kors var nok. Han gikk videre til UNAIDS i 1997 og deretter til Kirkenes Verdensråd. Opplevelsene bar preg av mye av det samme. Hierarkiske strukturer, stivnede rutiner og konvensjonelle metoder. Almedal bosatte seg først i Genève, deretter i Frankrike, tre kvarters kjøretur fra hovedkvarteret til UNAIDS. Han og ektefellen kjøpte et hus i den idylliske landsbyen Michailleen-Chatillon, og de har bodd sammen der siden Roy gikk av med pensjon for sju år siden. Nå er de begge pensjonister. De trives i vakre omgivelser og går litt motstrøms ved at de opplever at det finnes muligheter på den franske landsbygden som mange etter hvert flytter fra.

Som aktiv katolikk – noe de begge fortsatt er – fortsatte Calle å så frø. Han jobbet med organisasjoner i UNAIDS også, og i Kirkenes Verdensråd tok han for

seg kirkelige organisasjoner. – Kirken og deres ledere har stor makt, sier han, kan man bevege dem til å snakke om hivpositive, kondom og seksualitet på en mer positiv måte, vil mye være oppnådd i kampen mot stigmatisering og diskriminering av mennesker som lever med hiv. Dermed vil vi også begrense smitten og skape bedre levekår.

Leveregelen var at man må nå folk i egne rekker med holdningsendringer, empati og kunnskap før man når ut til befolkningen for øvrig. Med dette budskapet fikk han tilgang til mange kristelige organisasjoner, men det skjedde mer enn én gang at enkelte reiste seg og gikk da de fikk høre at han var katolikk. Uansett, han fortsatte uførtroddent å så frø.

Han ser at det er en endringsprosess på gang også innenfor trossamfunnene, men forstår at det vil ta tid. – Uansett gjelder det å demme opp for å få stoppet hatet og fordømmelsen som kommer fra mange av verdens kirkesamfunn, slår Calle Almedal fast.

Informasjonsplikt

En ny straffebestemmelse om overføring av smitte samt uttalelsene fra en politimann i Haugesund før jul, har gjort at mange stiller spørsmål om det nå er en juridisk plikt for mennesker som lever med hiv å opplyse potensielle seksualpartnere om sin diagnose.

I forbindelse med uttalelser til pressen fra politiet i Haugesund før jul i fjor har vi fått flere henvendelser med spørsmål om mennesker som lever med hiv har informasjonsplikt overfor seksualpartnere. Hva selve saken dreide seg om, skal jeg la ligge. Problemet er at det ble lagt igjen et inntrykk om at det bør informeres om hivstatus til seksualpartnere. Ettersom vi 1. juli i fjor fikk en ny og generell straffebestemmelse om overføring av smittsomme sykdommer med alvorlige konsekvenser for liv og helse der forutgående samtykke er straffebefriende, er det flere som føler at de er i villrede.

Det er viktig å skille mellom en rettslig og en eventuell etisk plikt til å informere. I de tilfellene der mennesker som lever med hiv er på behandling, er det ikke forbundet med smittefare å ha seksuell omgang, og det vil da ikke være noen betenkeligheter med å la være informere om hivstatus. Det er heller ingen grunn til å antyde noen informasjonsplikt hverken på rettslig eller etisk grunnlag.

Dagens bestemmelse er allmenn

og kan gi straff for overføring av særlig alvorlige sykdommer. Borte er henvisningen til smittevernloven og begrepet ”allmennfarlig smittsomme sykdommer” som fantes i tidligere straffebestemmelser. Straffeloven inneholder ikke lenger noen bestemmelse som spesifikt rammer seksuelt overførbare infeksjoner – inkludert hiv.

Der det er en reell smitterisiko kan det å utsette noen for smittefare medføre straff. Ved fare for overføring av seksuelt overførbare infeksjoner skal bestemmelsen benyttes med varsomhet dersom smitte ikke er overført. Grunnen til dette er, ifølge lovens forarbeider, at risikoen for å overføre hiv er liten og det er omstendigheter utenfor den potensielle smittebærers kontroll som avgjør om smitte faktisk overføres. For de som lever med velbehandlet hiv er det ingen smitterisiko. Dette er et viktig bakteppe når man skal drøfte en mulig informasjonsplikt overfor potensielle seksualpartnere.

I den nye straffebestemmelsen om overføring av sykdommer mellom mennesker er det tatt inn en unntaksbestemmelse som gjelder ”smitte av sykdommer som overføres ved seksuell omgang”. Den sier at dersom den som er smittet eller utsatt for smitte har samtykket, vil ikke den som overfører smitte eller utsetter noen for smitterisiko kunne straffes. Noen mener dette vil kunne tas til inntekt for at loven stiller krav om at det må

informeres om hivstatus. Det er ikke meningen. Dette andre leddet i straffebestemmelsen er en unntaksbestemmelse fra straffeansvaret og tilsier ikke at det er en plikt til å informere. Det er derfor ikke grunnlag med bakgrunn i dagens straffebestemmelse å utlede noen generell rettslig informasjonsplikt.

Det er ikke holdepunkter i lovteksten eller forarbeidene at mennesker som lever med hiv skal informere sine seksualpartnere om at de har testet positivt for hiv. Tvert imot gis det i forarbeidene tydelige signaler om å tolke tilfeller der noen kan være utsatt for smitterisiko på grunn av seksuell omgang innskrenkende. Det betyr at den ikke gjelder fullt ut i forhold til seksuelt overførbare infeksjoner. Fordi smitterisikoen er liten og det er en rekke faktorer den som bærer viruset ikke kan styre som avgjør om eventuell smitte blir overført, tilsier det at det ikke finnes noen slik plikt. Legger man til at de fleste som lever med hiv i Norge i dag er på vellykket behandling og virusfri og dermed ikke kan smitte andre, vil det normalt ikke være nødvendig å informere om hivstatus for å oppnå eventuelt samtykke.

Det er med andre ord ingen rettslig informasjonsplikt overfor seksualpartnere for den som lever med hiv, og normalt er det ikke noe som tilsier at man skal informere.

■ Juristen

Johan P. Hougen tar hånd om juridiske spørsmål og gir veiledning. Han er utdannet jurist og har erfaring fra ulike arbeidstakerorganisasjoner.

■ Kontakt

Har du spørsmål du vil Johan skal besvare i denne spalten, kan du sende dette på e-post til post@hivnorge.no eller til POSITIV, HivNorge, Postboks 4615 Sofienberg, 0506 Oslo